ענבל הופמן:
פסגות היומיום

عنبال هوفمن:
قمم الحياة اليوميّة

Inbal Hoffman:
Mundane Heights
عنبال هوفمن:
قمم الحياة اليوميّة
ענבל הופמן:
פסגות היומיום

מוזיאון ישראל, ירושלים; בית טיכו
ענבל הופמן: פסגות היומיום
סתיו תשפ״א-תשפ״ב (אוקטובר 2020-2021)

התערוכה והדפדפת בנדיבות קרן בית טיכו

האוצרת: שוע בן־ארי | אוצרת בית טיכו: תמנע זליגמן | עיצוב התערוכה: עוז בירי | עריכת לשון: תמי מיכאלי | עיצוב הדפדפת: נועה סגל צילום: אלי פוזנר | דפוס: ע.ר הדפסות בע״מ

קטלוג מס׳ 706
מסת״ב 978 965 278 524 4

© מוזיאון ישראל, ירושלים, 2021
כל הזכויות שמורות

متحف إسرائيل، أورشليم القدس؛ بيت طيخو
عنبال هوفمن: قمم الحياة اليوميّة
خريف 2020-2021

المعرض والكرّاسة بتبرّع سخيّ من صندزق بيت طيخو

أمينة المعرض: شوعا بن أري | تصميم المعرض: عوزي بيري | الترجمة إلى العربيّة والتحرير اللغويّ: صالح علي سواعد
تصميم الكرّاسة: نوعا سيغل | التصوير: إيلي بوزنر | الطباعة: ع.ر للطباعة م.ض

كتالوج رقم 706
الرقم الدوليّ المعياريّ: 4 524 278 965 978

© متحف إسرائيل، أورشليم القدس، 2021
جميع الحقوق محفوظة

עמדת המוצא של האמנית ענבל הופמן היא תחושת זכות על היותה בעלת בית. ׳בית׳ במובן הצר של המילה, במשמעות של מקום בטוח לשכון בו, ובמובן הרחב – של משפחה, זוגיות, ילדים. החלום הבורגני על בית, שרבים שואפים אליו ומייחלים לו, ממומש, ויחד איתו גם הגילוי המאכזב שעם הנחלה לא באה המנוחה. להפך. הבית דורש שיאכילו אותו, שיטפלו בו. התחזוקה השוטפת שלו ממלאת את היממה בקלות, והופמן מוצאת את עצמה נלחמת בזמן כדי שתוכל להתפנות לסטודיו, לאמנות; מרגישה שהשעות שלה מתקצרות ללא רַחם על ידי באי־כוחם של החלום שלה עצמה.
המשאב היקר ביותר שלה הוא הזמן, והופמן משתמשת בו בקפדנות. במיוחד משום שכל עבודה שלה בתערוכה כרוכה בשעות רבות של עבודה מדוקדקת בסטודיו. אפשר אפילו לומר שהזמן הוא החומר העיקרי באמנותה. כשמתבוננים בערימות ספוגיות־הפלא שהודבקו בזהירות זו על זו, נתחמו בלוחות חתוכים למידותיהן, פוסלו בשוליהן, וחוטים דקים משוכים בעדינות בין מחטי תפירה הנעוצות בהן, אי אפשר שלא לחוש במרוצתם של מחוגי השעון.

אותה תחושה עולה גם למראה מפיות הנייר הלבנות שנפרשו, קפליהן הודקו והן הודבקו בסדר מופתי על הקיר. החומרים באמנותה של הופמן פשוטים, והמלאכה ברורה לעין כול, ואף־על־פי־כן קסם מרחף על עבודותיה. בעזרת הזמן והחומרים שמטלות היומיום עשויות מהם היא מצליחה לרקום מחשבות על עולמות אחרים ונשגבים, שהבית רחוק מהם ואין בהם שעון.

*

החומרים שהופמן משתמשת בהם אינם לקוחים מחנויות למוצרי אמנות או מלאכה אלא מחנויות לתחזוקת הבית. היא אוספת אליה שקיות אשפה, מגשיות קלקר לאריזת עוף, קשי שתייה וכיוצא באלה חפצים שממלאים את יומה בעבודות הבית ומשתמשת בהם כחומר גלם; לוקחת את החפצים שעוצבו לתכלית שימושית מסוימת ומשחררת אותם מן המטרה שהם נועדו לה לטובת יצירתה. יחד הם מסרבים להיכנע לסדרי היומיום ומשתפים פעולה בשירות היופי והדמיון, שאין בהם לא מותר ולא אסור, לא נכון ולא לא־נכון.

*

תחזוקת החיים דורשת שליטה מלאה עד כי לעיתים נדמה ששינוי זעיר בלו״ז הצפוף של היום יביא לקריסה מוחלטת, ואיחור באיסוף הילד מהחוג יוביל לרצף של אירועים הרי גורל ולסיום עגום של היום. הופמן מנסה באמנותה לקחת את השליטה לידיה ומייצרת מערכות מורכבות המושתתות על דיוק, על סדר ועל ארגון. את החומרים שהיא מרכיבה מהם את עבודותיה היא מותחת עד הקצה, מאלצת להתגמש ולהיכנע לרצונותיה, ובוראת כך עולמות בזעיר

אנפין של יקום מקביל ומסעיר, המגלה למתבונן את האיכויות האמנותיות החבויות בשקיות ניילון, בצינורות השקיה, בקערות אלומיניום. הרושם המתקבל מן העבודות שלה רק הולך ומתעצם כשמתחוור שהכול תלוי על בלימה. תנועה שגויה אחת עלולה למוטט אותן והן יקרסו יחד עם הניסיון הבלתי נלאה של הופמן לשכתב סדרי עולם.

*

הבחירה להתארח בביתה של אנה טיכו אינה מקרית. לכאורה אין דמיון בין הציירת של נופי ירושלים הרומנטיים, עצי הזית העבותים ואדמות הטרשים ובין האמנית העכשווית ענבל הופמן שמיצביה הפיסוליים כביכול אינם שייכים למקום. ואולי כן: שתיהן נשים, שתיהן אמניות ושתיהן עבדו ועובדות גם בבית. לצד היותה אמנית מוכרת, זוהתה טיכו גם כ"אשת הדוקטור טיכו" המסייעת לו בעבודתו וכמארחת המושלמת הפותחת את ביתה לכל תושבי העיר, והופמן מנסה להצדיק בפני עצמה את קיומה כאמנית מפרנסת לצד היותה בת זוג ואימא. שתיהן נשים שהאמנות היא עיסוקן ומושא שאיפתן ועם זאת החיים מבקשים מהן לוותר על בלעדיותה למען 'הבית'. טיכו יצאה הרחק מן הבית ותיארה את הטבע במלוא עוצמתו; ואילו הופמן מבקשת למצוא את הנשגב בתוך הבית עצמו. בית טיכו הוא היום בית לשימור המאפשר למבקרים בו להציץ לרגע לימים שבהם בני הזוג טיכו התגוררו בו. כשהופמן ביקרה בבית, היא הופתעה מפריטי הריהוט, מהפסנתר הגדול שהשלט "נא לא לגעת" מונח עליו, מן הכיסאות המרופדים שאסור לשבת עליהם. תצוגת הקבע של הפריטים הנבחרים משקפת במובן מסוים את האופן שבו

אנשים מתייחסים לסלון שלהם כמעין דיוקן עצמי אידיאלי. כך הם היו רוצים להיראות ולהיזכר. רהיטיה של הופמן מציגים את התיאטרליות הזאת. מצד אחד רהיטי יד שנייה שמזוהים במבט ראשון ותכליתם ברורה, ומצד אחר רהיטים של אבסורד ועיצוב עודף, שהשקעה אדירה הושקעה בשיופם, וקישוטם המוגזם מעקר את השימוש בהם.

*

העבודה על ״פסגות היומיום״ הסתיימה כי הגיע מועד הפתיחה של התערוכה, אבל בעצם לא תושלם לעולם. באופן אירוני, כמו הכיור שחוזר ומתמלא בכלים והכביסה שתמיד יש לקפל, גם מלאכת האמנות של הופמן אינה פעולה של התחלה וסוף אלא שגרת חיים מתמשכת.

*

הופמן מעניקה למבקרים בתערוכה את האפשרות לחוות את היומיום כפסגה ומקלה עליהם את הטיפוס והנשימה; הנשימה כבדה פחות.

ענבל הופמן נולדה בחיפה ב־1973, והיא מוסמכת באמנות מטעם האקדמיה לאמנות בצלאל, ירושלים. בתחילת דרכה עסקה בעיצוב ואיור ועם השנים התמקדה באמנות. בשנים האחרונות הציגה כמה תערוכות־יחיד והשתתפה במבחר תערוכות קבוצתיות בארץ ובחו״ל. ״פסגות היומיום״ המוצגת בבית טיכו היא תערוכתה הראשונה במוזיאון ישראל.

نقطة انطلاق الفنّانة عنبال هوفمن هي الإحساس بالفضل لكونها صاحبة بيت. "بيت" بالمعنى الضيّق للكلمة، بمعنى مكان آمن للسكن فيه، وبالمعنى الأوسع - الأسرة والعلاقات الزوجيّة والأطفال.
يتحقّق الحلم البرجوازيّ بالبيت الذي يطمح إليه الكثيرون ويتوقون إليه، ومعه الاكتشاف المخيّب للآمال بأنّه مع الهبة لا تأتي الراحة. بل بالعكس. يتطلّب البيت إطعامه والعناية به. تملأ الصيانة الجارية للبيت اليوم بسهولة، وتجد هوفمن نفسها تصارع الزمن لكي تتفرّغ للأستوديو، للفنّ وتشعر بأنّ ساعاتها تُصبح أقصر بلا رحمة وذلك بسبب وكلاء حلمها هي نفسها.
أثمن مواردها هو الوقت، وتستخدمه هوفمن بحرص شديد. خاصّة وأنّ جميع أعمالها في المعرض تتطلّب ساعات طويلة من العمل الدقيق في الأستوديو. يمكن القول حتّى إنّ الوقت هو المادّة الرئيسيّة في فنّها. عند النظر إلى أكوام الإسفنج العجيب الذي ألصق بعناية القطعة فوق

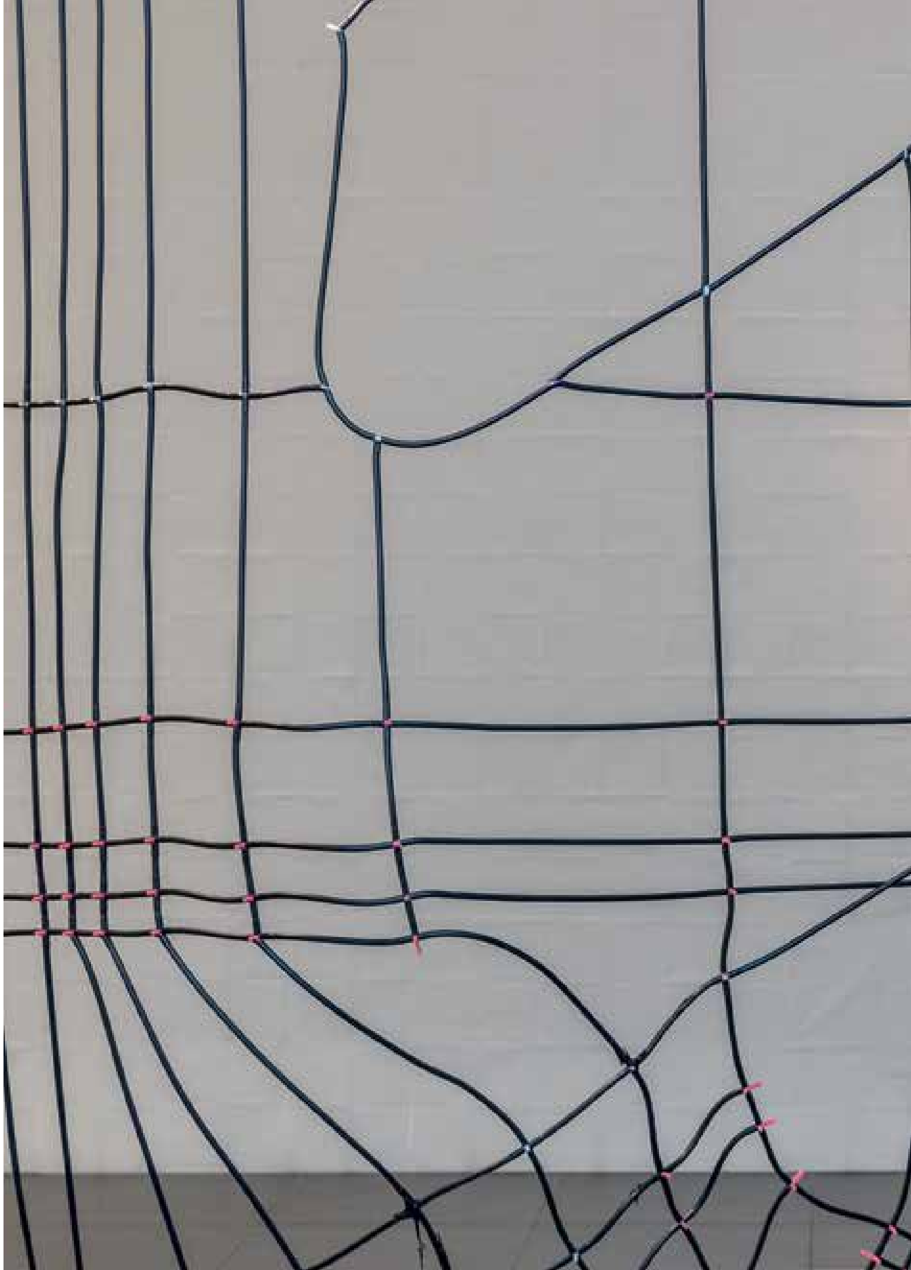

الأخرى، وأحيطت بألواح مقصوصة حسب مقاساتها، منحوتة عند الحوافّ، وخيوط رفيعة يتمّ سحبها برفق بين إبر الخياطة المغروزة فيها، من المستحيل ألّا تشعر بسباق عقارب الساعة. ينشأ الشعور نفسه أيضًا عند رؤية المناديل الورقيّة البيضاء التي بُسطت، شُدّت طيّاتها وأُلصقَت بترتيب مثاليّ على الحائط.
الموادّ في فنّ هوفمن بسيطة، والعمل واضح للجميع، ومع ذلك فإنّ السحر يحوم فوق أعمالها. بمساعدة الوقت والموادّ التي تصنع منها المهامّ اليوميّة، تمكّنت من تطريز الأفكار بشأن عوالم أخرى سامية التي يكون البيت بعيدًا عنها ولا توجد فيها ساعة.

*

لا تُؤخذ الموادّ التي تستخدمها هوفمن من متاجر المنتجات المستخدمة بالفنون أو الحرف اليدويّة، بل من متاجر منتجات صيانة المنازل. تجمع أكياس القمامة وصواني الكلكار لرزم الدجاج، مصّاصات للشرب، وغيرها من الأغراض التي تملأ يومها بالأعمال المنزليّة وتستخدمها كموادّ خام؛ تأخذ الأغراض المصممة لغرض عمليّ معيّن وتحرّرها من الغرض الذي خُصّصت من أجله لصالح عملها الفنّيّ. ترفض الأغراض مجتمعة الاستسلام للنظام اليوميّ وتتعاون في خدمة الجمال والخيال، اللذَيْنِ لا يوجد فيهما مسموح أو ممنوع، صحيح أو غير صحيح. تتطلّب صيانة الحياة سيطرة كاملة لدرجة أنّه في بعض الأحيان يبدو أنّ تغييرًا طفيفًا في جدول الأعمال اليوميّ المزدحم سيؤدّي إلى انهيار كامل، وسيؤدّي التأخير في أخذ الطفل من الدورة إلى سلسلة من الأحداث المصيريّة ونهاية كئيبة لليوم. تحاول هوفمن في فنّها أن تتولّى السيطرة وتنتج منظومات معقّدة مبنيّة على الدقّة، الترتيب والنظام. تمدّ الموادّ التي تؤلّف منها أعمالها حتّى النهاية، وتجبرها على أن تكون مرنة وتستسلم لرغباتها، وبهذا تخلق عوالم مصغّرة لكون موازٍ ومثير، تكشف للمتأمّل الصفات الفنّيّة المخبّأة في الأكياس البلاستيكيّة وأنابيب الريّ وأواني الألومنيوم. الانطباع الذي تعرضه أعمالها يتعاظم عندما يتبيّن أنّ كلّ شيء منوط بالكبح. حركة خاطئة واحدة يمكن أن تؤدّي إلى انهيارها وستنهار مع محاولة هوفمن الدؤوبة لإعادة كتابة الأنظمة العالميّة.

*

لم يكن اختيار الحلول ضيفة على بيت آنا طيخو بالصدفة. يبدو أنّه لا يوجد تشابه بين رسّامة المناظر الطبيعية الرومانسيّة في القدس، أشجار الزيتون الكثيفة، الأراضي الصخريّة والفنانة المعاصرة عنبال هوفمن التي لا يبدو أنّ تنصيباتها النحتيّة تنتمي إلى المكان. وربّما نعم: كلتاهما

امرأتان، وكلتاهما فنّانتان وكلتاهما عملتا وتعملان في البيت أيضًا. إلى جانب كونها فنّانة معروفة، عُرّفت طيخو أيضًا على أنّها "زوجة الدكتور طيخو" التي تساعده في عمله وكمضيفة مثاليّة تفتح منزلها لجميع سكّان المدينة، وتحاول هوفمن أن تبرّر لنفسها وجودها كفنّانة معيلة إلى جانب كونها زوجة وأمًّا. كلتاهما امرأتان الفنّ هو مهنتهما وهدف طموحهما، ومع ذلك تطلب الحياة منهما التخلّي عن حصريّتها من أجل "البيت". ذهبت طيخو بعيدًا عن البيت ووصفت الطبيعة بكلّ قوتها؛ بينما تسعى هوفمن للعثور على السامي داخل البيت نفسه.
يعتبر بيت طيخو اليوم مقرًّا للحفظ يتيح لزوّاره فرصة إلقاء نظرة خاطفة على الأيّام التي عاش فيها الزوجان طيخو فيه. عندما زارت هوفمن بيت طيخو، فوجئت بالأثاث، البيانو الكبير الذي توضع عليه لافتة "الرجاء عدم اللمس" وبالكراسيّ المنجّدة التي لا يُسمح بالجلوس عليها. يعكس المعرض الدائم للأغراض المختارة بمعنًى أو بآخر الطريقة التي يتعامل بها الناس مع صالونهم كصورة شخصيّة مثاليّة. هذه هي الطريقة التي كانوا يريدون أن يروهم ويتمّ تذكّرهم بها. يعرض أثاث هوفمن هذه الصورة المسرحيّة. فمن ناحية، الأثاث المستعمل الذي يمكن التعرّف عليه للوهلة الأولى والغرض منه واضح، ومن ناحية أخرى، أثاث ساخر وتصميم مُفرط، كُرّست لهما استثمارات ضخمة للصقل والزخرفة المفرطة تجعل استخدامها عقيمًا.

اكتمل العمل الفنّيّ "قمم الحياة اليوميّة" لأنّ موعد افتتاح المعرض قد حان، لكنّه لن يكتمل أبدًا. ومن المفارقات، مثل الحوض الذي يمتلئ بالأطباق والغسيل الذي يجب طيّه دائمًا، فإنّ فنّ هوفمن ليس عمل بداية ونهاية ولكنّه روتين حياة مستمرّ.

*

تمنح هوفمن زوّار المعرض الفرصة لتجربة الحياة اليوميّة كقمّة وتسهّل عليهم التسلّق والتنفّس؛ التنفس يُصبِحُ أقلّ ثقلًا.

وُلدت عنبال هوفمن في حيفا في عام 1973، وهي حاصلة على درجة الماجستير في الفنون من كلّيّة الفنون بتسلئيل في القدس. عملت في بداية مشوارها في التصميم والرسم وبمرور الوقت ركّزت على الفنون. قدّمت في السنوات الأخيرة عدّة معارض فرديّة وشاركت في مجموعة مختارة من المعارض الجماعيّة في البلاد والخارج. "قمم الحياة اليوميّة" هو معرضها الأوّل في متحف إسرائيل.

refilling the sink and the laundry that needs to be folded time after time, there is no end to Hoffman's artistic tasks. They are not finite works, but rather a way of life.

*

Hoffman makes it possible for us to scale and appreciate the heights of the everyday without the physical effort of climbing. In this case, the altitude should only make it easier to breathe deeply.

Inbal Hoffman was born in Haifa in 1973 and did her Master's degree in Fine Arts at Jerusalem's Bezalel Academy. Beginning as a designer and illustrator, she came to focus on sculpture and installation art. In recent years, her work has been featured in solo and group shows in Israel and abroad. "Mundane Heights" is Hoffman's first exhibition at the Israel Museum.

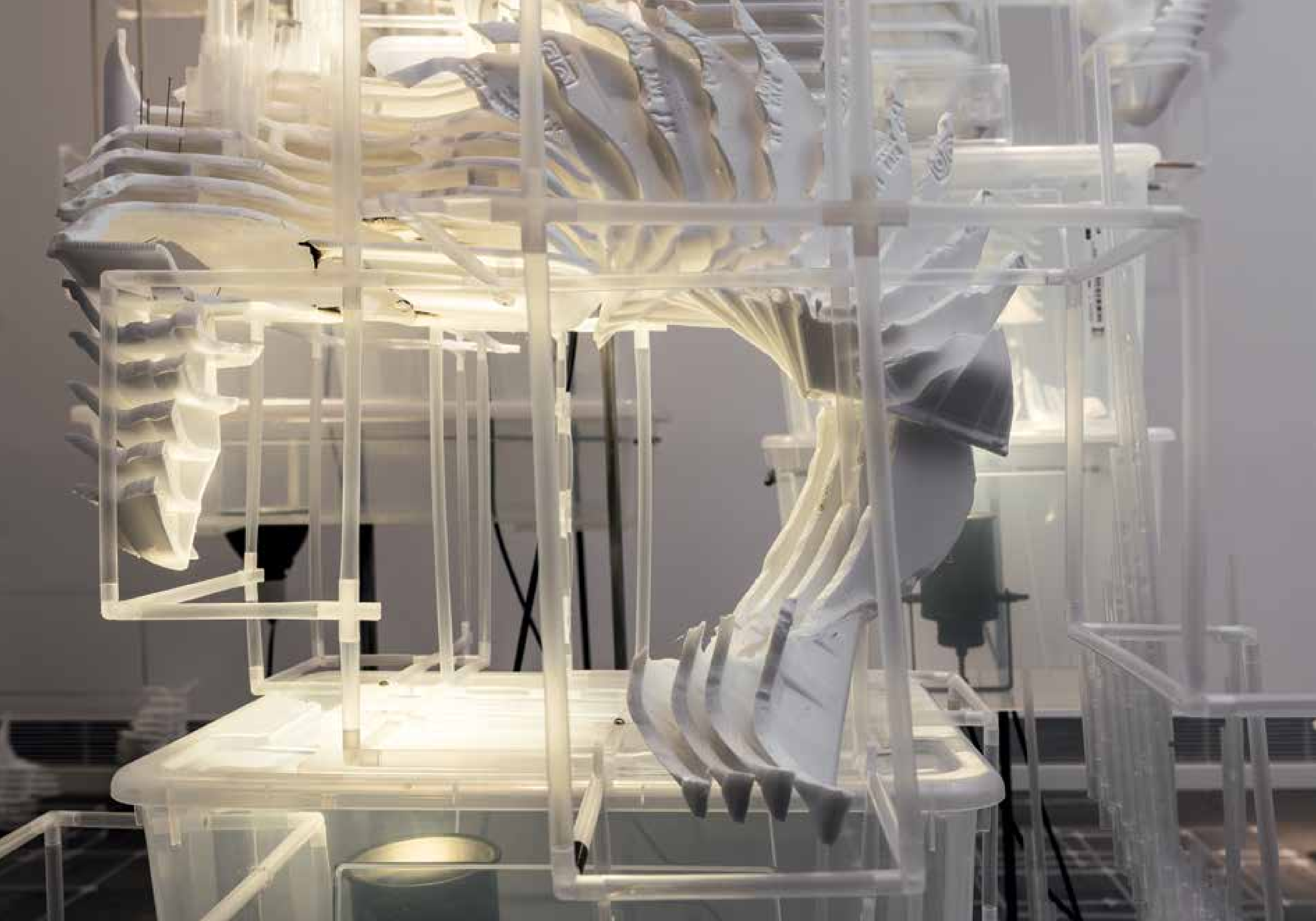

*

“Life maintenance” involves such a strict regimen that sometimes it feels as though the tiniest shift in our tight schedule will bring everything crashing down. A slight delay in picking up the children, for instance, could set off a chain of events that results in a woeful ending to the day. In her work, Hoffman seeks to take control through intricate arrangements, meticulously planned and executed, of her own making. She takes each of her materials to the limit, bending it to her will to create a parallel universe. In her miniature worlds, we discover the beauty and artistic potential of plastic bags, rubber tubes, or aluminum bowls. The impact of her installations seems to grow more powerful as their very fragility becomes more evident. One false move could topple the work, and with it Hoffman’s tireless attempt to reorder the world.

*

The decision to present this exhibition in Ticho House may, at first glance, appear odd. What do Anna Ticho’s romantic portrayals of olive trees, thistles, and Jerusalem landscapes from many decades ago have in common with immaculate contemporary art installations with no apparent connection to a particular place? And yet: here are two women whose domestic and artistic personas exist side by side. A well-known painter, Anna Ticho also assisted her husband in his medical practice and hosted gatherings of Jerusalem’s cultural circles – all in this building. Inbal Hoffman must come to terms with balancing her professional career with her roles as wife and mother. For both women, the centrality of art was tempered by the demands of home. Each responded differently: Ticho sought inspiration away from her house, in sublime nature; Hoffman sought the sublime in the home itself.

Historic Ticho House has been restored to offer visitors a glimpse of the Tichos’ setting and way of life. When Inbal Hoffman came here, she took note of the grand piano topped by a sign reading “Please do not touch” and the chairs that visitors were not allowed to sit in. The furnishings in the permanent display might be said to reflect how people relate to their own living-room furniture: as a public face, the way in which they wish to be remembered. This idea reverberates in the theatricality of Hoffman’s works displayed among the Tichos’ furnishings. The pieces are first identified as second-hand objects with a functional purpose, but soon they are revealed as absurd; the immense effort that has gone into their elaborate reworking has rendered them unusable.

Work on “Mundane Heights” ceased with the exhibition’s opening, but it is not really over. Like the dishes that keep

head each piece's list of materials. The heaps of carefully glued-together white sponges, fixed against carefully measured backing and then delicately sculpted; the fine lines of stretched-out threads, the insertion of precisely placed needles – looking at them, one can almost hear the clock ticking. The massive investment of time is equally evident in her perfect wall made up of "tiles" that are in fact paper napkins, opened up, flattened out, and aligned and fastened just so, square after square.

The physical materials are simple, the painstaking labor is obvious, but at the same there is something magical about her work. Using the things and hours of everyday time, she evokes a vision of far-away, timeless, and sublime worlds.

*

Hoffman's materials do not come from art supply shops, but rather from stores that sell household goods. Garbage bags, Styrofoam trays used to package chicken, drinking straws, and the like are liberated from their usual functions. Rebelling together against the confines of mundane practicality, these materials become allies in the quest for beauty and creativity, where there is no correct or incorrect, permissible or forbidden.

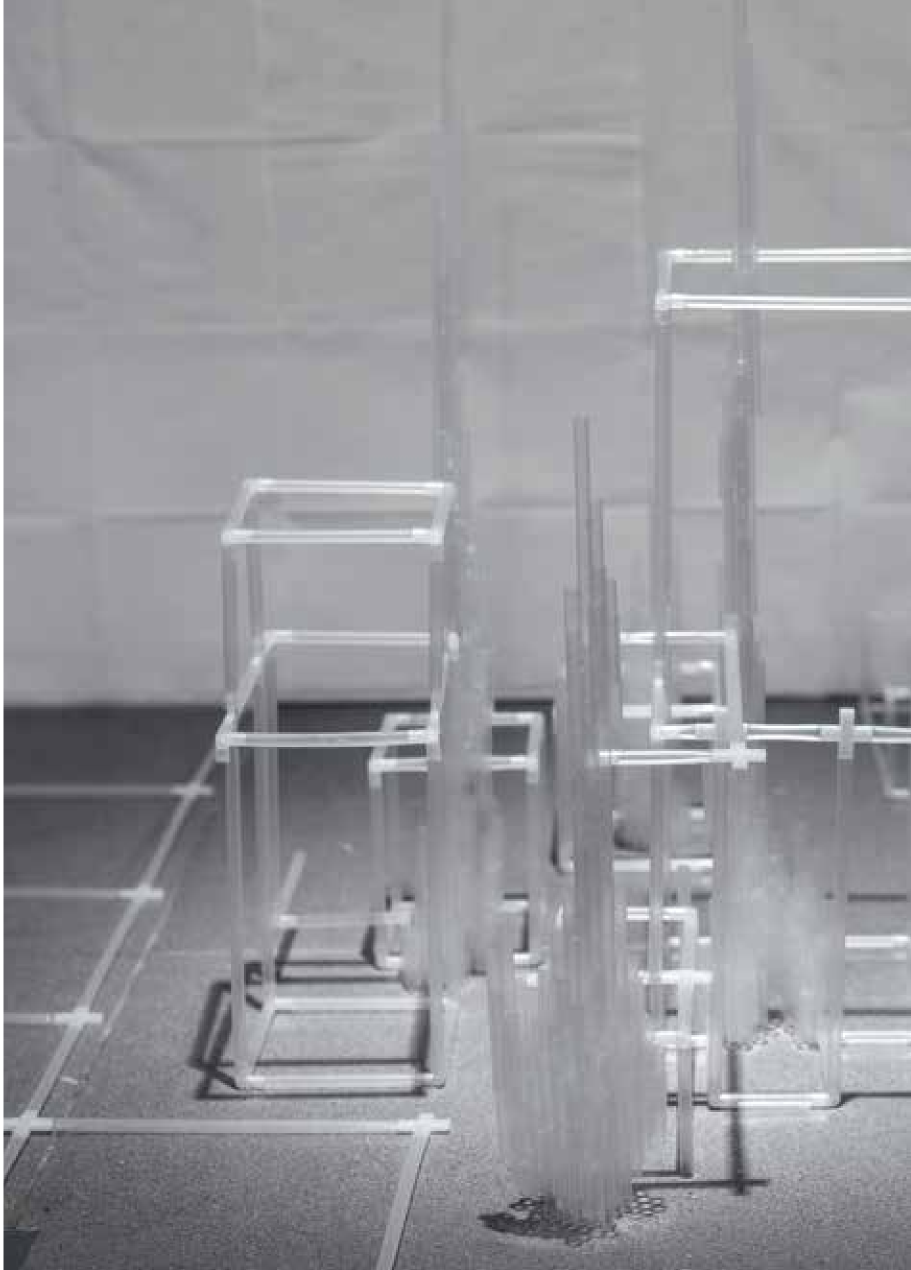

The Israel Museum, Jerusalem
Ticho House

Inbal Hoffman: Mundane Heights
October 2020 – October 2021

Exhibition and booklet made possible
by the Ticho House Fund

Curator: Shua Ben-Ari
Curator of Ticho House:
Timna Seligman
Exhibition design: Oz Biri
Translation: Anna Barber
Booklet design: Noa Segal
Photographs: Elie Posner
Printed by A. R. Printing Ltd., Tel Aviv

Catalogue no. 706
ISBN 978 965 278 524 4

© The Israel Museum, Jerusalem, 2021
All rights reserved

Inbal Hoffman begins with a fundamental awareness that she is privileged to have a home. “Home” in the physical sense of a place to live, and in the wider sense of a household: her relationship with the spouse and children who also live there.

She fulfilled the bourgeois dream of owning a home, but with it came the disappointing discovery that this achievement doesn’t lead to tranquility. A home must be fed and cared for. Routine maintenance can easily fill one’s day, and Hoffman struggles to find time for art. This was her dream, but it has robbed her of the hours she needs.

Since time is Hoffman’s most precious resource, she takes care to use it wisely. The installations in the exhibition demanded countless hours of meticulous work in her studio. In this sense, time is the key to her art and should

Inbal Hoffman:
Mundane Heights